

**De
Holland
Rijnland
Methode**

dHRM

**Handreiking:
integraal arrangeren in
complexe situaties**

Verklaring Holland Rijnland Methode

Holland Rijnland startte in 2018 een onderzoek met de vraag welke behoefte er was aan een flexibele onderwijs-zorgvoorziening voor kinderen die in een reguliere onderwijssetting moeilijk tot leren komen.

Het project kende een onderzoeksfase en een pilotfase met tien kinderen. In 2020 zijn in Holland Rijnland expertgroepen per sub-regio gestart. Deze groepen bestonden uit medewerkers van het samenwerkingsverband en medewerkers jeugdhulptoegang. De expertgroepen vervulden een consultfunctie voor professionals. Anno 2021 is er sprake van een implementatiefase. De bevindingen van de stuurgroep in de afgelopen drie jaar zijn samengebracht en verwoord in de Holland Rijnland Methode.

De Holland Rijnland Methode bevat een stappenplan en zeven bijbehorende documenten. Hiermee kunnen beleidsmedewerkers en andere professionals werken aan oplossingen die goed onderbouwd en duurzaam zijn. Dat leidt ertoe dat kinderen die geen onderwijs volgen op termijn weer tot leren kunnen komen en toe kunnen groeien naar deelname aan het onderwijs.

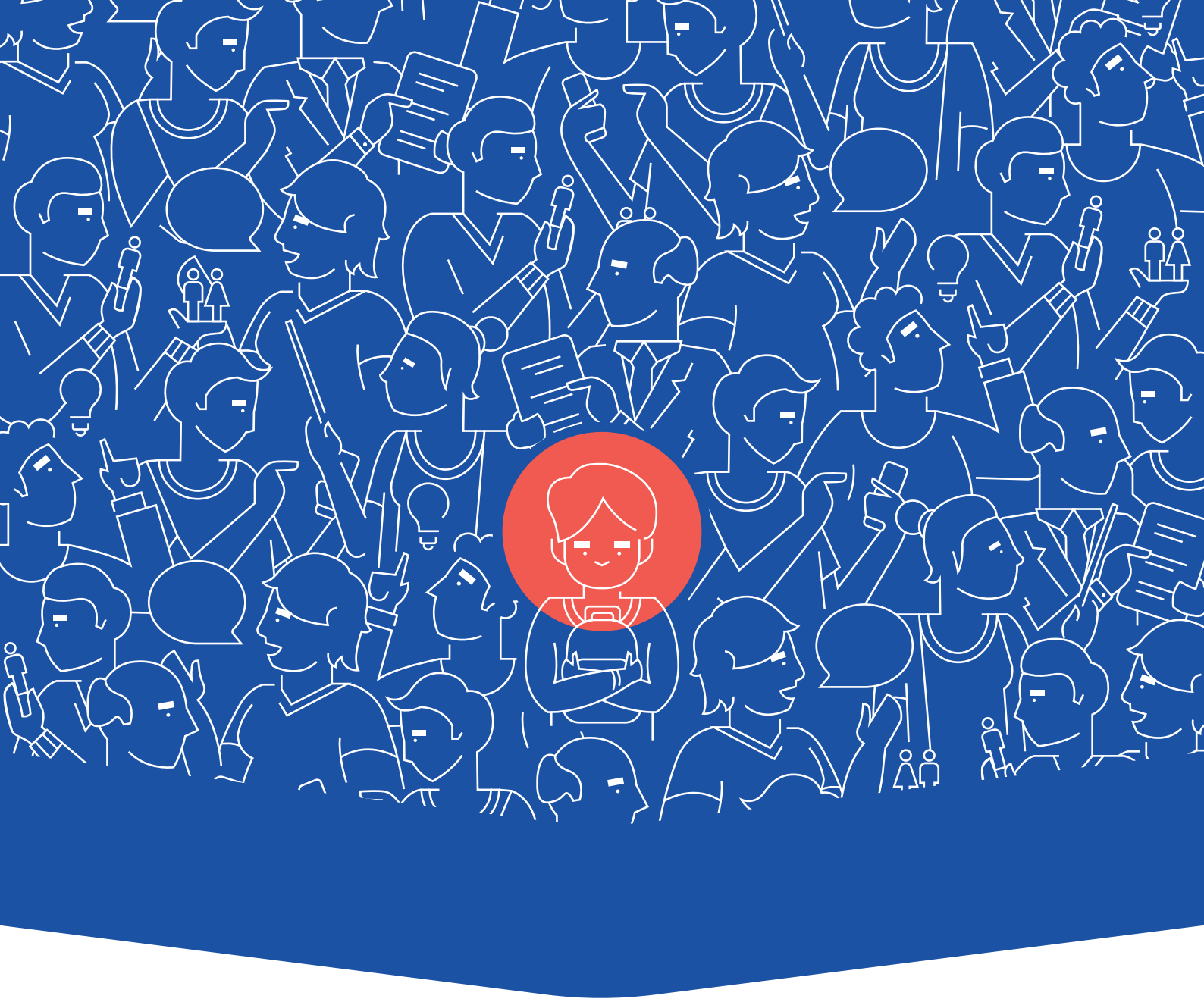
Dit document is stap I van het stappenplan van de Holland Rijnland Methode.

Holland Rijnland vormt één van de inspiratieregio's van het project Met Andere Ogen.

Voor meer informatie

www.aanpakmetandereogen.nl

Inhoudsopgave

Inleiding: samenwerken in een grijs gebied	04
1. Toelichting doelgroep: kinderen met ontwikkelingsrisico's	05
2. Verantwoordelijkheden van onderwijs en zorg	06
3. Integraal arrangeren: Samenwerken onderwijs en zorg op basis van het OPP	08
4. Stappenplan integraal arrangeren in complexe situaties	11
5. De gecombineerde onderwijs-jeugdhulpbegeleider: als onderwijs en jeugdhulpvragen niet te onderscheiden zijn	14

Inleiding:

samenwerken in een grijs gebied

Op vrijwel alle scholen werken zorgteams van scholen samen met Jeugdgezondheidszorg, leerplicht en zorgprofessionals om passend aanbod van onderwijs en zorg te realiseren. Meestal is een preventief programma of laagdrempelige jeugdhulp nodig als extra zetje voor de leerling. Sommige leerlingen ervaren intensieve problematiek. Het lukt nauwelijks om de hele week onderwijs te volgen. Er is een groot risico op verzuim. De leerlingen hebben begeleiding nodig, soms thuis, vaak op school (soms zelfs individuele begeleiding in de klas). Hoe complexer de problemen, hoe onduidelijker de taak van onderwijs en jeugdhulp lijkt.

Samenwerking is cruciaal

Deze handreiking gaat er vanuit dat er een grijs gebied is waar onderwijs en zorg niet te onderscheiden zijn en school en jeugdhulp elkaar moeten aanvullen. Dit geldt bijvoorbeeld bij het bieden van individuele begeleiding op school en bij het begeleiden van leerlingen met gedragsproblemen. De wettelijke verantwoordelijkheden van gemeenten, onderwijs en aanbieders laat zien dat zij allen iets kunnen betekenen in dit grijze gebied. Samenwerking tussen school en zorgpartners is cruciaal.

FIGUUR 1

Ondersteuningsbehoeften	Onderwijs	Wiz	Zvw	Jw	Wmo
A Begeleiding bij individuele ontwikkeling	●	●	●	●	●
B Begeleiding bij omgang met anderen	●	●	●	●	●
C Begeleiding om gedragsproblemen te verminderen	●	●	●	●	●
D Persoonlijke verzorging	●	●	●	●	●
E Paramedische ondersteuning	●	●	●	●	●
F Geneeskundige ondersteuning	●	●	●	●	●
G Verpleging	●	●	●	●	●
H Behandeling van psychische aandoeningen	●	●	●	●	●
I Ondersteuning bij leerstoornissen	●	●	●	●	●

Figuur 1 bevat een overzicht van wettelijke verantwoordelijkheden ten aanzien van ondersteuningsbehoeften.

Uit: Inzicht in Zorg in Onderwijstijd (2019).

Integraal arrangeren is effectiever

De leerling is er niet bij gebaat als school en zorgpartners eerst met elkaar in gesprek gaan over wat wiens taak is. Figuur 1 laat zien dat deze vraag moeilijk te beantwoorden is. Samen met ouders beslissen school en zorgpartners wat nodig is, wetende dat een ieder iets kan bijdragen. Ouders, school, toegang gemeente, JGZ en leerplicht maken samen een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) onder regie van school. Dit plan is leidend voor de inzet van ondersteuning. Dat heet 'integraal arrangeren'.

Stappenplan integraal arrangeren

De werkwijze 'integraal arrangeren' dient als leidraad voor het stappenplan integraal arrangeren in complexe situaties. Dit stappenplan helpt scholen en professionals om samen het juiste proces te doorlopen.

Het stappenplan maakt duidelijk hoe scholen en zorgprofessionals er samen voor kunnen zorgen dat:

- een leerling ingeschreven blijft of wordt zonder dat hij/zij volledig naar school gaat;
- de leerling begeleiding ontvangt om toe te groeien naar volledig onderwijs;
- alle professionals samen met ouders dit plan steeds bijstellen.

Ook worden veel voorkomende vragen van scholen, zorgprofessionals en medewerkers toegang beantwoord. De handreiking gaat uit van de wettelijke kaders en beleid. Waar nodig zijn verwijzingen opgenomen.

1. Toelichting doelgroep: kinderen met ontwikkelrisico's

Deze handreiking heeft betrekking op kinderen die beperkingen of gedragsproblemen hebben die een risico vormen voor het volgen van onderwijs, terwijl de kinderen wel de cognitieve capaciteiten hebben.

Het gaat om kinderen:

- die op scholen begeleiding nodig hebben in de klas;
- die staan ingeschreven maar tijdelijk niet volledig naar school kunnen (geoorloofd verzuim);
- waarvoor de vrijstelling niet verlengd wordt en die geleidelijk gaan wennen aan het naar school gaan;
- die terugkeren uit een behandelsetting. Voor hen geldt dat een maatwerktraject nodig kan zijn om de overgang van behandeling naar school te kunnen maken.

2. Verantwoordelijkheden van onderwijs en zorg

Onderwijs, jeugdgezondheidszorg, leerplicht en toegang (tot jeugdhulp) moeten in het grijze gebied samenwerken omdat zij allemaal een bijdrage kunnen leveren aan de ondersteuning voor de kinderen.

Verantwoordelijkheid onderwijs

Het onderwijs is verantwoordelijk om te zorgen voor een passende onderwijsplek. Scholen werken daarbij samen in een samenwerkingsverband. De scholen binnen dit samenwerkingsverband moeten er samen voor zorgen dat tegemoet wordt gekomen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van leerlingen.

Individueel plan*

Scholen maken voor leerlingen met een intensieve zorgvraag een individueel plan. In dit plan staat beschreven wat iedereen (dus ook ouders en jeugdhulp) doet om de doelen te bereiken. School moet dit plan afstemmen met de ouders. Ouders moeten vervolgens (indien akkoord) instemmen met het plan en het officieel maken door een handtekening te zetten onder het 'handelingsdeel'.

Onderschrijding onderwijstijd

Scholen kunnen 'onderschrijding onderwijstijd' aanvragen als een leerling tijdelijk niet volledig naar school kan. De leerling krijgt dan toestemming van de inspectie om tijdelijk minder of niet naar school te gaan, op voorwaarde dat er met een plan (ook weer het OPP of groeiplan) wordt gewerkt aan het herstel van onderwijsdeelname. De tijd die hiervoor staat is maximaal twee jaar. Er staat geen wettelijke plicht benoemd voor het onderwijs om begeleiding te bieden, sommige scholen doen dit wel.

De vier 'zorgtaken' van gemeenten

De gemeenten hebben meerdere taken als het gaat om 'zorg' in aansluiting op het onderwijs.

Taak 1

Publieke zorg via de jeugdgezondheidszorg (JGZ en GGD)

De taak van de jeugdgezondheidszorg is om de ontwikkeling van alle kinderen (0-18 jaar) in Nederland te monitoren, signaleren en screenen. De taken liggen vastgelegd in een wettelijk basispakket. De JGZ werkt altijd voor alle kinderen op scholen. Het maakt niet uit, uit welke gemeente de kinderen komen. Zo worden alle kinderen (via de scholen) uitgenodigd voor de vaste contactmomenten op de basisschool en onder- en bovenbouw van de middelbare school. De JGZ speelt een belangrijke rol bij het inschatten of een leerling met een geldige reden (ziekte of psychische problemen) verzuimt. Een jeugdarts is ook bevoegd om jeugdhulp in te zetten of te verwijzen naar een medisch specialist.

Taak 2

Leerplicht

De gemeente is ervoor verantwoordelijk dat alle scholen en leerlingen zich houden aan de Leerplichtwet. Leerplicht zet zich in voor kinderen die verzuimen of niet staan ingeschreven terwijl ze niet zijn vrijgesteld van onderwijs.

* In de wet en landelijk noemt men dit plan het 'OPP': ontwikkelingsperspectief plan. School (de l'er of zorgcoördinator) moet regie voeren over het plan.

Taak 3

Jeugdhulp

De gemeente is verantwoordelijk voor het bieden van jeugdhulp aan kinderen die ondersteuning nodig hebben bij opgroeien en ontwikkeling. De taak van een medewerker toegang bestaat uit het in beeld brengen van de ondersteuningsbehoefte van het kind en/of het gezin en soms ook om zelf hulp en begeleiding te bieden op school en om indien nodig specialistische jeugdhulp te regelen.

Als het gaat om medewerkers toegang of medewerkers wijkteam, dan zijn er verschillen als het gaat om hoeveel tijd ze hebben om zelf kinderen te begeleiden op school. Dit is vooral afhankelijk van de caseload en de opdracht die de gemeente heeft gegeven aan de medewerkers toegang. Zij schatten zelf in wanneer een kind jeugdhulp (bijvoorbeeld individuele begeleiding) nodig heeft van een zorgaanbieder (specialistische jeugdhulp). De medewerker wijkteam/medewerker toegang kan een aanbieder vragen die gecontracteerd is door de gemeente om hulp te bieden aan ouders. Dat heet 'zorg in natura (ZIN)'. Soms willen ouders zelf een aanbieder kiezen. Onder bepaalde voorwaarden kan dat ook (Persoons Gebonden Budget).

Gezinsplan en PGB

De doelen van de jeugdhulp moeten vastgelegd zijn in een plan. De gemeenten gaan hierbij meestal uit van het gebruik van het gezinsplan. Ouders kunnen dit plan digitaal inzien. Als een PGB wordt aangevraagd moeten ouders (naast het gezinsplan) nog een PGB plan invullen waarin ze aangeven waarom zij een PGB wensen in plaats van de 'zorg in natura', welke doelen zij willen bereiken en hoe zij toezien op de kwaliteit.

Taak 4

Leerlingenvervoer

De gemeente is ook verantwoordelijk voor het leerlingenvervoer en jeugdhulpvervoer. Als kinderen tijdelijk minder onderwijs volgen en in plaats daarvan naar een zorgboerderij gaan, kan het een hele puzzel zijn hoe het vervoer geregeld moet worden.

Samengevat: de taken van onderwijs en gemeente.

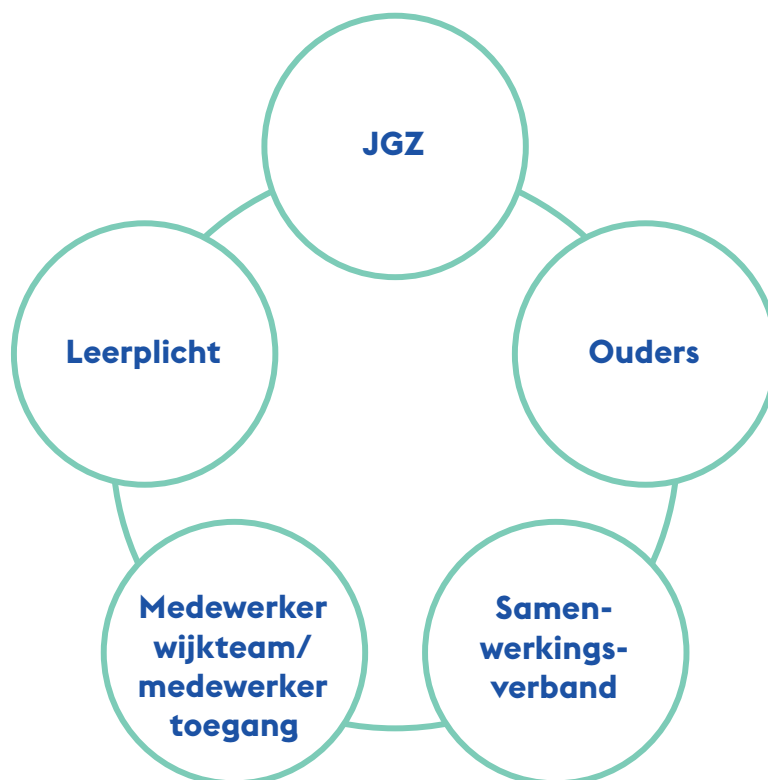
Uit de beschrijving van bovenstaande verantwoordelijkheden blijkt dat:

- school regie moet voeren over een plan voor de leerling op school en dit plan moet afstemmen met ouders (OPP of groeiplan);
- school zelf een taak kan hebben om leerlingen thuis of op school te (laten) begeleiden als het gaat om onderwijsondersteuning;
- gemeenten de plicht hebben om begeleiding op school te organiseren als er sprake is van een jeugdhulpvraag;
- het inhoudelijk vaak lastig te bepalen is of er sprake is van onderwijsbegeleiding of jeugdhulpbegeleiding. Daarom is 'integraal arrangeren' heel belangrijk. Samen bepaal je dan wie wat doet. En die keuze is bepalend voor de in te zetten ondersteuning.

3. Integraal arrangeren: Samenwerken onderwijs en zorg op basis van het OPP

Het vormgeven van de samenwerking kan met de werkwijze 'integraal arrangeren'. De werkwijze gaat ervan uit dat school het initiatief neemt voor een overleg om de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling samen met ouders en zorgprofessionals in kaart te brengen. School nodigt de juiste betrokkenen uit. De afspraken worden vastgelegd in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Scholen die een regionale functie hebben werken meestal samen met meerdere medewerkers toegang vanuit meerdere gemeenten omdat deze vaak woonplaatsgebonden werken.

“Integraal arrangeren is het samen bedenken, maken en uitvoeren van een plan waarmee onderwijs- en ondersteuningsdoelen gerealiseerd worden.”

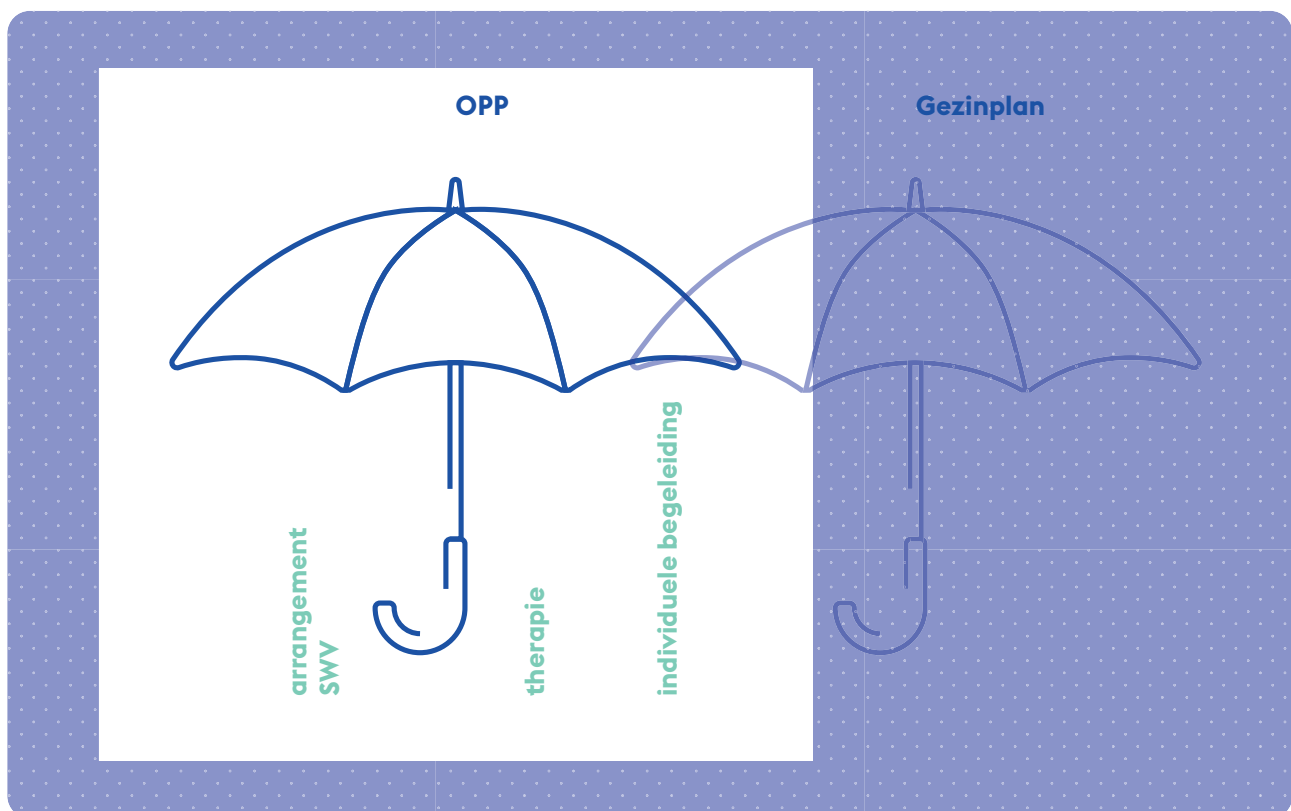
Integraal arrangeren: een dynamisch proces

Inhoudelijk is het vaak lastig om te bepalen wat gaat helpen voor een kind. Integraal arrangeren is een planmatige werkwijze (Plan, Do, Check, Act). Ondanks dat niet bekend is of het probleem een onderwijs- of jeugdhulpprobleem is, maken onderwijs- en jeugdprofessionals samen een plan (OPP). Dat plan wordt geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

Het OPP en het gezinsplan

Bij de totstandkoming van het OPP kan blijken dat individuele begeleiding nodig is. De medewerker toegang denkt met de school mee en kan, na de bespreking op school (en met ouders), tot de conclusie komen dat inderdaad deze begeleiding nodig is. In principe kan dan gestart worden. De medewerker toegang zal altijd alert moeten zijn en zich afvragen of er ook hulp thuis nodig is.

Een andere taak van de medewerker toegang is namelijk om een plan te maken als blijkt dat ouders of kind ondersteuning thuis nodig hebben (gezinsplan). Individuele begeleiding kan ook onderdeel zijn van dit plan. Het gemeentelijk toegangsbeleid vereist echter in veel gevallen dat altijd een gezinsplan nodig is. Inhoudelijk en vanuit wetgeving gezien is dit alleen nodig als er ondersteuningsvragen zijn in het gezin thuis.

Meerdere plannen: negatieve gevolgen

Soms is er sprake van een schoolplan, een gezinsplan en soms ook nog een PGB-plan. Dit zijn te veel plannen en een direct gevolg van wetgeving en beleid. School moet een OPP maken. Gemeenten werken meestal met een gezinsplan. Als ouders de hulp willen inkopen met een Persoons Gebonden Budget moeten zij een PGB-plan maken.

Gevolgen hiervan:

- Per school lopen meerdere hulpverleners rond omdat de medewerkers toegang (uit de verschillende gemeenten) los van elkaar individuele begeleiding inzetten voor leerlingen op school.
- Er kan sprake zijn van miscommunicatie en gebrek aan afstemming, omdat er te veel plannen zijn.
- Zorgaanbieders bieden individuele begeleiding op basis van het gezinsplan van ouders, maar zijn niet goed op de hoogte van het OPP van onderwijs.
- Onderwijs biedt vanuit het eigen perspectief individuele begeleiding zonder dat jeugdhulp hier goed bij betrokken is.

Tips om overbodige plannen (en de gevolgen daarvan) te voorkomen

Medewerker toegang/gemeente:

- a) Probeer zoveel mogelijk op basis van het OPP jeugdhulp in te zetten, dan houdt school overzicht over de jeugdhulp die voor leerlingen wordt ingezet.
- b) Start alleen een gezinsplan als ouders vragen hebben in de thuissituatie die ze niet met school willen bespreken, op dat moment is mogelijk overdracht nodig naar een andere medewerker toegang.
- c) Bespreek met ouders dat de te betrekken jeugdhulpaanbieder ook aandacht kan besteden aan andere kinderen als hulp plaatsvindt op school. De begeleider werkt met het kind in de context van de klas.

School:

- a) Probeer zoveel mogelijk met dezelfde medewerker toegang plannen te maken. Ook de medewerker toegang houdt dan zicht op het aantal aanvragen van begeleiding en kan proberen om zoveel mogelijk dezelfde aanbieder te vragen.
- b) Adviseer als school ouders nooit om een PGB voor begeleiding aan te vragen. Daarmee vraag je in feite om een situatie waarin 3 plannen nodig zijn voordat jeugdhulp is geregeld. Bespreek met ouders dat je graag samen met een medewerker van de gemeente (toegang) wil kijken wat nodig is voor het kind.

Wat er binnenkort anders zal gaan

Landelijk wordt onderzocht hoe begeleiding vanuit verschillende wetten direct op school beschikbaar kan komen. Met name scholen voor gespecialiseerd onderwijs hebben soms te maken met: 1. begeleiding vanuit jeugdhulp, 2. Wet Langdurige Zorg en 3. zorgverzekerde zorg. Als daar een oplossing voor gevonden wordt, zal het makkelijker worden om samen plannen te maken en daarmee sneller te starten met dat wat nodig is.

Samengevat: een OPP is altijd de beste basis om ondersteuningsdoelen te beschrijven.

Ouders, scholen en jeugdhulp kunnen te maken krijgen met meerdere plannen. In alle situaties geldt dat school voor leerlingen met bijzondere onderwijs- en/of begeleidingsbehoeften altijd werken met een OPP, ook als jeugdhulp 'vrij beschikbaar' komt op school. Op basis van het plan monitort school samen met ouders en zorgprofessionals het effect en stelt het plan bij.

4. Stappenplan integraal arrangeren in complexe situaties

De stappen

Onderstaand sub-stappenplan past bij de werkwijze integraal arrangeren en het landelijk wettelijk kader. In dit stappenplan is uitgegaan van een vaste contactpersoon gespecialiseerd onderwijs (profiel opgesteld door professionals Holland Rijnland Methode). Een school zonder vaste contactpersoon volgt dit stappenplan vanaf 4.1 a) met voor iedere leerling een andere medewerker toegang.

Indien de school beschikt over een vaste contactpersoon is er mogelijk, maar niet in alle gevallen, behoefte aan overdracht bij stap 4.2 e) II.

STAP 4.1

School organiseert een overleg met ouders en leerling en kan daarbij uitnodigen:

- a) Medewerker toegang (de eigen vaste contactpersoon of uit de woonplaats). Let erop dat de professional het mandaat heeft om jeugdhulp te starten;
- b) samenwerkingsverband als er sprake is van complexe problemen;
- c) JGZ als er vermoeden is van ziekte/verzuim;
- d) leerplicht als er sprake is van verzuim.

STAP 4.2

Tijdens een of meerdere gesprekken brengen betrokkenen in beeld wat de leerling aankan en nodig heeft:

- a) Betrokkenen benoemen met ouders onderwijs- en ondersteuningsdoelen voor maximaal zes maanden, deze worden vastgelegd in het OPP;
- b) de in te zetten interventies om de doelen te behalen worden vastgelegd in het OPP/groeiplan;
- c) school maakt de afweging of onderschijding onderwijstijd moet worden aangevraagd en zorgt voor een onderbouwing van deze afweging door een gedragsdeskundige (meestal van het samenwerkingsverband).
De onderbouwing kan ook worden aangevuld met kennis van:
 - I. Indien recent een jeugdhulpaanbieder is betrokken: de jeugdhulpaanbieder;
 - II. Indien sprake is van zorgwekkend verzuim: JGZ;
 - III. Indien de leerling recent vanuit een vrijstelling is ingeschreven bij school: gedragsdeskundige van samenwerkingsverband;
 - IV. In andere gevallen: 'medewerker toegang'.
- d) ouders stemmen in met de aanvraag 'onderschijding onderwijstijd' (indien van toepassing);
- e) de medewerker toegang/vaste contactpersoon vraagt ouders of zij behoefte hebben aan ondersteuning thuis voor hun kind of gezin, zo ja dan draagt de medewerker toegang ervoor zorg:
 - I. dat een gezinsplan tot stand komt met ouders;
 - II. dat een andere medewerker toegang (uit de woonplaats) betrokken wordt.

¹ De periode van 6 maanden staat niet in de wet, maar voor leerlingen met complexe ondersteuningsvragen wordt dit vanuit Holland Rijnland geadviseerd.

STAP 4.3

Instemming van ouders

Ouders stemmen in met het OPP en zorgen indien nodig voor de juiste voorwaarden in de thuissituatie voor de te bereiken doelen in het plan. Indien gaandeweg blijkt dat ouders hierbij langdurige ondersteuning nodig hebben, dan draagt de medewerker toegang zorg dat een gezinsplan kan worden opgesteld.

STAP 4.4

Toegang bevestigen

Ouders, school en medewerker toegang bevestigen de afspraken schriftelijk (een handtekening onder het handelingsdeel OPP is voldoende).

STAP 4.5

De benodigde interventies en acties worden uitgevoerd door alle betrokkenen.

- a) Medewerker toegang zet jeugdhulpbegeleiding in conform de geldende afspraken;
- b) school/samenwerkingsverband organiseert onderwijsbegeleiding;
- c) school en medewerker toegang regelen gezamenlijk ondersteuning, bijvoorbeeld een jeugdhulp- en onderwijsbegeleider.

Extra stappen indien een jeugdhulp- en onderwijsbegeleider nodig is (zie deel 5)

- d) Medewerker toegang en school bespreken met ouders de mogelijkheid voor een gecombineerde begeleider en doen een extra check of de thuissituatie of zorglocatie hiervoor ruimte biedt.
- e) Medewerker toegang en school nemen ieder volgens eigen werkproces contact op met een aanbieder die zowel onderwijsondersteuning als jeugdhulpbegeleiding kan bieden en geven aan als het gaat om de inzet van een multidisciplinaire begeleider. Ze stellen het profiel ter beschikking.
- f) De aanbieder start zodra van zowel onderwijs als de medewerker toegang een beschikking is afgegeven/opdracht is verleend.
- g) De aanbieder legt op verzoek van onderwijs en de medewerker verantwoording af over de resultaten, voorafgaand aan een overleg waarin zij de voortgang van het OPP met ouders evalueren.

STAP 4.6

Het plan wordt regelmatig geëvalueerd aan de hand van de gestelde doelen.

STAP 4.7

Na een jaar wordt de aanvraag overschrijding onderwijstijd (indien van toepassing) aangepast of verlengd.

Aandachtspunten voor specifieke doelgroepen

Kinderen met een vrijstelling 5a van onderwijs

Sommige kinderen zijn (tijdelijk) vrijgesteld van onderwijs. De samenwerkingsverbanden zouden volgens de Holland Rijnland Methode regelmatig met leerplicht en zorgaanbieder moeten bespreken welke kinderen onderwijs kunnen gaan volgen. Voor deze kinderen geldt dat voorafgaand aan de eerste schooldag moet worden nagedacht over een OPP/groeiplan. Het samenwerkingsverband weet welke kinderen dit betreft en neemt het initiatief om een overleg te organiseren met de school waar het kind wordt ingeschreven en ouders.

Aandachtspunten voor kinderen die vanuit behandeling terugkeren naar onderwijs

Kinderen die in behandeling zijn geweest of tijdelijk residentiële zorg hebben ontvangen krijgen onderwijs bij de instelling. Na afloop van de behandeling wordt een andere school gezocht. Hier wordt het samenwerkingsverband bij betrokken. Dit kan de school zijn waar ze vandaan komen of een nieuwe school. Ook voor deze kinderen geldt dat er mogelijk behoefte is aan jeugdhulp/begeleiding. De behandelende instelling laat ouders tijdig weten wat het perspectief is voor het kind na behandeling (onderwijs of dagbestedende zorg). Daarbij moet rekening worden gehouden met het feit dat er dus twee jaar lang de tijd is om een kind te laten toegroeien naar volledig onderwijs. Indien het kind na behandeling naar school kan, maakt de school een plan.

Indien ouders het kind niet inschrijven (of ze vinden geen passende school) is er sprake van absoluut verzuim. In die situatie draagt leerplicht er zorg voor dat de juiste partijen betrokken worden om ervoor te zorgen dat het kind passend onderwijs en/of zorg krijgt.

Aandachtspunt voor leerlingen die intensieve verzorging nodig hebben

Sommige leerlingen hebben intensieve verzorging nodig. Mogelijk is dan niet 'jeugdhulp' maar de WLZ of zorgverzekeraar aan zet. Dit geldt vooral voor scholen voor gespecialiseerd onderwijs cluster III.

5. De gecombineerde onderwijs- jeugdhulpbegeleider: als onderwijs en jeugdhulpvragen niet te onderscheiden zijn

In sommige situaties is de hulpvraag zo moeilijk te onderscheiden in jeugdhulp- en onderwijsdoelen dat een andere oplossing nodig is. De professionals van Holland Rijnland hebben hiervoor een profiel opgesteld van een begeleider die zowel onderwijsbegeleiding als jeugdhulpbegeleiding kan bieden. We noemen deze ook wel de multidisciplinaire begeleider. In stap 2 staat dat scholen de leerling kunnen (laten) begeleiden door een onderwijsondersteunende professional. Daarnaast kan begeleiding vanuit jeugdhulp worden ingezet. Er zijn enkele aanbieders die zowel onderwijsondersteuning als jeugdhulpbegeleiding kunnen bieden. Met de inzet van de gecombineerde begeleiding kan discussie worden voorkomen over wat de taakverdeling moet zijn voor zorg en onderwijs.

Gecombineerde opleiding

De jeugdhulp- en onderwijsbegeleider werkt aan zowel jeugdhulp als onderwijsdoelen zoals beschreven in het OPP. Deze gecombineerde begeleider heeft een onderwijsbevoegdheid en is SKJ-geregistreerd. Op dit moment zijn er in het onderwijs of de zorg nog niet veel experts die voor beide functies bevoegd zijn. Hogeschool Leiden is gestart met een gecombineerde opleiding, waarbij studenten opgeleid worden tot leerkracht en hulpverlener. In de toekomst neemt de toestroom van experts met beide bevoegdheden dus toe.

Doelgroep voor de multidisciplinaire begeleider

Deze gecombineerde onderwijs-jeugdhulpbegeleider is volgens de werkgroep bij uitstek geschikt om kinderen individuele begeleiding te bieden bij de overgang van zorg- en/of thuissituatie naar een groep of school. De multidisciplinaire begeleider richt zich op de volgende doelgroep(en) en kenmerken:

- Kinderen die behoefte hebben aan middel/zware ondersteuning;
- kinderen die kunnen toegroeien naar een vorm van onderwijs en een eerste aanzet nodig hebben;
- begeleiding van het individuele kind als jeugdhulp- en onderwijsdoelen niet te onderscheiden zijn;
- kinderen deel laten nemen aan een groep;
- als ouders niet 'klaar zijn' voor een medewerker uit de zorg, maar wel voor een leerkracht die ook over zorgcompetenties beschikt. Dit kan vertrouwen scheppen;
- als vervanging bij onderwijs-zorgarrangementen voor een leerkracht en een pedagogisch medewerker. Hierbij zijn er twee medewerkers die zowel over onderwijs- als jeugdhulp competenties beschikken.

Op voorhand zijn geen specifieke doelgroepen uitgesloten voor de gecombineerde begeleiding. De werkgroep denkt dat kinderen in bovenstaande situaties wel het meeste profijt kunnen hebben van een gecombineerde begeleider.

Bekostiging van de multidisciplinaire begeleider

Met het stappenplan, zoals beschreven in de handreiking, kan zowel onderwijs (school/SWV) als jeugdhulp de multidisciplinaire begeleider inzetten. Ze zetten dan ieder de helft van het aantal uren in en geven samen opdracht (op basis van hetzelfde OPP) aan de aanbieder.

De Holland Rijnland Methode

